

Az új ÁFA-irányelv végrehajtási rendelet (282/2011 EK rendelet) főbb rendelkezései

Gazdasági tevékenység székhelye

A Rendelet új eljárást és vizsgálandó feltételeket vezet be az adóalanyok tevékenysége székhelyének meghatározására; ***a jövőben az adóalany gazdasági tevékenységének székhelyeként a vállalkozás központi ügyintézésének helyét kell tekinteni.*** A központi ügyintézés kritériumai az alábbiak: ahol a vállalkozás irányítására vonatkozó alapvető döntéseit hozzák, ahol az ügyvezetés üléseinek helye van, illetve a létesítő okirat szerinti székhely, melyek közül a legerősebb az első feltétel. Ez azt jelenti, hogy ezentúl a partner székhely címe önmagában, automatikusan nem tekinthető a vállalkozás székhelyének, a számlát kibocsátónak kell meggyőződnie arról, hogy valóban ez-e a társaság gazdasági tevékenységének székhelye is. Tehát pl. egy Magyar tulajdonban álló ciprusi postafiók cég részére a jövőben nem lehet ÁTHK tartalmú számlát kiállítani, amennyiben a céggel kapcsolatos döntéseket valójában Magyarországon hozzák és ***erről a tényről a szolgáltatást nyújtónak, a számla kibocsátójának kell meggyőződnie, az ellenőrzés felelősség őt terheli.***

Ezért javasoljuk, hogy jelenlegi és jövőbeni szerződéseikbe is építsenek be olyan kiegészítést, mely lehetővé teszi az Önök számára a mindenkori jogkövető számla kiállítását.

Gazdasági tevékenységgel érintett telephely fogalma

Ha egy vállalkozás adóköteles ügyletet teljesít egy olyan országban, ahol ÁFA telephellyel rendelkezik, akkor a jövőben azt kell vizsgálni elsődlegesen, hogy az állandó telephely részt vett-e a szóban forgó teljesítésben. A Rendelet értelmében ennek eldöntéséhez az alábbiakat kell vizsgálni:

- kizárólag azt az állandó telephelyet kell figyelembe venni, amely a személyi és tárgyi feltételek tekintetében kellően állandó jelleggel és megfelelő szervezettel rendelkezik azoknak a termékértékesítéseknek és szolgáltatásnyújtásoknak a teljesítéséhez, amelyekben részt vesz;
- a vállalkozás ezen állandó telephelyének tárgyi és személyi erőforrásait a teljesítési hely szerinti tagállamon belül adóztatandó termékértékesítés vagy szolgáltatás nyújtás teljesítésével szükségszerűen együtt járó feladatokhoz használja fel, az ügylet teljesítése előtt vagy az alatt (fontos megjegyezni, hogy ha az adott erőforrásokat csak a tevékenységet támogató adminisztrációs feladatokhoz használja fel, akkor ezek nem minősülnek a teljesítéshez használt erőforrásnak);
- az adóalany az állandó telephely szerinti tagállam által kiadott adószáma alatt bocsátotta-e ki az ügyletre vonatkozó számláját. A helytelenül alkalmazott adószám ténye nem támasztja alá, nem bizonyítja, hogy a telephely érintett a teljesítésben!

A Rendelet azzal a vélelemmel él, hogy ha a társaság gazdasági tevékenységének székhelye belföldön található, akkor a székhelyet mindig a teljesítéssel érintettnek kell tekinteni a társaság által belföldön teljesített értékesítések esetében. Azaz, ha egy belföldi székhelyű társaság külföldön rendelkezik telephellyel és az érintett a külföldi teljesítési helyű szolgáltatás teljesítésében, akkor a társaság nem tüntetheti fel a Magyar adószámát az erről kiállított számlában, hanem a külföldi telephely adószámát kell megadnia a bizonylaton.

Szolgáltatások teljesítési helye

Minden esetben a konkrét ügyletet kell minősíteni és meg kell határozni, hogy:

- milyen tevékenységről van szó?
- ki végzi a tevékenységet?
- hol végzi a tevékenységet?

E kritériumok alapján dől el, hogy **kinek és hol** kell az ÁFA-t megfizetni.

Az ÁFA-t abban az országban kell megfizetni, ahol az ügylet törvény szerinti „teljesítés helye” van. Ebből következik, hogy a másik országban a szolgáltatást áfa-mentesen kell kezelni (nyújtóként áfa-mentesen kell kiszámlázni, igénybe vevőként nem kell utána áfát fizetni).

A megállapítás módja az alábbi. Elsőként azt kell eldönteni, hogy a szolgáltatás nem tartozik-e a speciális szabályok alá. E szabályok, illetve a hozzájuk tartozó teljesítés hely:

- Ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások – az ingatlan fekvése
- Személyszállítás, termékfuvarozás – ténylegesen megtett útvonal
- Közösségen belüli termék fuvarozás nem adóalany részére – indulás helye
- Kulturális, művészeti, tudományos, oktatás, szórakoztatás – ahol az esemény ténylegesen történik.
- Szakértői értékelés, terméken végzett munka (nem adóalany részére) – ahol a munkát ténylegesen elvégzik
- Közlekedési eszköz rövidtávú bérbeadása – ahol birtokba adják
- Vendéglátóipari szolgáltatás – ahol végzik.

Ha a fenti szabályok alá nem tartozik a szolgáltatás, akkor lép életbe ***az „fő szabály”,*** azaz meg kell vizsgálni, hogy ki a megrendelő, mert a szerint alakul a teljesítési hely.

Ha a megrendelő:

- adóalany: teljesítés helye a megrendelő székhelye (gazdasági letelepedése)
- nem adóalany: teljesítés helye a szolgáltatást nyújtó székhelye

Az adóalanyiség tisztázása nélkül nem lehet számlát ÁFA-mentesen kiállítani. Ezért:

- ***Más tagállamból származó megrendelő***_esetén a számla kiállítása előtt el kell kérni a partner közösségi adószámát és ellenőrizni kell az alábbi linken:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/lang.do?fromWhichPage=vieshome&selectedLanguage=HU

Fontos a teljesítéssel egyidejű lekérdezés, mert az adatbázis nem tud visszamenőlegesen adatot adni, s külföldön is él pl. az adószám felfüggesztés intézménye!

- ***Harmadik (Közösségen kívüli) országból származó megrendelő esetén*** egyéb azonosítás szükséges. Pl. Megrendelő adóhatóságától vagy cégbíróságától való igazolás.

Az ellenőrzés eredményét ki kell nyomtatni és archiválni kell! Későbbi adóellenőrzésnél csak ezzel tudja a cég bizonyítani a megrendelő adóalanyiségét és a számla helyes kiállításáért, a megfelelő ÁFA tartalom feltüntetéséért a felelősség a számla kibocsátóját terheli!

Bármilyen további kérdés esetén készséggel állunk rendelkezésére!

Dr. Kovácsné Ihász Anita

Bejegyzett adótanácsadó, Okleveles nemzetköziadó szakértő

KOVÁCS RÉTI SZEGHEŐ ÜGYVÉDI IRODA

1026 Budapest, Bimbó út 143.

T +36 1 275 2785 **F** +36 1 275 2784 **W** www.krs.hu

